

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowej dla kwalifikacji uzyskiwanych po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 - poziom 5 stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64).

Ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji ustanowiła Polską Ramę Kwalifikacji (PRK). W PRK wyróżnia się 8 poziomów określonych przez ogólne charakterystyki efektów uczenia się. PRK ma służyć do klasyfikowania kwalifikacji włączonych do ZSK według poziomów, co umożliwi porównywanie (odnoszenie) kwalifikacji z różnych dziedzin w kraju i w wymiarze międzynarodowym. Podstawą dla przypisania poziomu PRK do kwalifikacji będzie porównanie efektów uczenia wymaganych dla kwalifikacji z charakterystykami poziomów PRK (dokonywane przez zespół ekspertów zgodnie z opisaną w prawie procedurą). Najważniejszym elementem przy określaniu poziomu PRK dla danej kwalifikacji będzie wykazanie zgodności kluczowych efektów uczenia się z odpowiednimi fragmentami charakterystyki poziomu PRK.

Unikatowym rozwiązaniem zastosowanym w Polsce jest wprowadzenie charakterystyk poziomów PRK o różnym stopniu szczegółowości:

- charakterystyk uniwersalnych (pierwszego stopnia), które dotyczą wszystkich rodzajów kwalifikacji,
- charakterystyk drugiego stopnia, typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach: edukacji ogólnej (poziomy 1-4), szkolnictwa wyższego (poziomu 6-8), kształcenia i szkolenia zawodowego (poziomu 1-8) oraz charakterystyki poziomu 5 typowej dla kwalifikacji uzyskiwanych po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4.

Charakterystyki pierwszego i drugiego stopnia stanowią spójną całość. Należy czytać je łącznie, by w pełni zrozumieć specyfikę poszczególnych poziomów. Charakterystyki uniwersalne stanowią załącznik do ustawy, natomiast charakterystyki drugiego stopnia mają być określone w drodze rozporządzeń.

Pracę nad koncepcją PRK oraz charakterystykami poszczególnych poziomów prowadzono w ramach realizowanego przez MEN projektu systemowego „Opracowanie bilansu kwalifikacji i kompetencji dostępnych na rynku pracy w Polsce oraz modelu Krajowych Ram Kwalifikacji” (2008 – 2009), a następnie w ramach projektu „Opracowanie założeń merytorycznych i instytucjonalnych wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji oraz Krajowego Rejestru Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie” realizowanego w Instytucie Badań Edukacyjnych (2010 – 2015). Wymienione projekty były współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu III Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Ważnym odniesieniem dla tworzonej PRK były dokumenty: Krajowe Standardy Kompetencji Zawodowych (MPiPS), Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (MNiSW)

oraz podstawy programowe kształcenia ogólnego i podstawa programowa kształcenia w zawodach (MEN). W pracach nad charakterystykami poziomów PRK uczestniczyło reprezentatywne grono specjalistów z różnych dziedzin, przedstawiciele różnych branż i grup zawodowych, szkolnictwa wyższego, oświaty, instytucji edukacji pozaformalnej, oraz stowarzyszeń i organizacji skupiających pracodawców. Kolejne wersje charakterystyk poziomów PRK poddawane były konsultacji w ramach prowadzonej debaty społecznej w gronie interesariuszy systemu kwalifikacji. Efektem wielokrotnych dyskusji nad kolejnymi wersjami charakterystyk poziomów PRK, w których uczestniczyły osoby reprezentujące różne dziedziny oraz bardzo różne doświadczenia zawodowe było osiągnięcie klarowności zapisów oraz ich spójności zarówno w układzie horyzontalnym jak i wertykalnym. Jako całość PRK jest także spójna z Europejską Ramą Kwalifikacji określoną w Zaleceniu PE i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie ustanowienia Europejskich Ram Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie.

Charakterystyka poziomu 5 drugiego stopnia dla kwalifikacji uzyskiwanych po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 została zaprojektowana jako „pomost” między charakterystykami poziomów drugiego stopnia typowymi dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach edukacji ogólnej oraz typowymi dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego. Kwalifikacje na 5 poziomie (niezawodowe) są możliwe do uzyskania w systemie oświaty, jednocześnie wyodrębnienie poziomu 5 nie zamyka drogi do wprowadzenia w przyszłości kształcenia na tym poziomie w szkolnictwie wyższym np. w ramach tzw. krótkich cykli kształcenia.

Problematyka uregulowana w projekcie rozporządzenia nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979 oraz z 2015 r. poz. 1063).

Projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zaproponowany termin zapewni możliwie najpilniejsze wejście w życie tego aktu prawnego. Upoważnienie zawarte w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy tj. weszło w życie dnia 15 kwietnia 2016 r. (zgodnie z art. 112 ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji). Zaproponowany termin wejścia w życie rozporządzenia nie narusza zasad demokratycznego państwa prawa.